

jeg kunde kun ønske den udstrakt til at gjælde forskellige andre — jeg vil ikke sige Institutioner, men forskellige andre Studerende. Saaledes er det mig bekendt, at de pharmaceutiske Studerende savne Forelæsninger i pharmaceutisk Chemi. Med Hensyn til den praktiske Chemi er det tilladt dem at søge de tre Laboratorier her i Byen, men med Hensyn til den theoretiske savne de Forelæsninger. Tidligere har den samme Mangel været tilstede med Hensyn til Botanik, men den er nu afhjulpen, medens de endnu med Hensyn til Chemien maae lade sig nøie med Manufacturer, hvorfor Underviisningen i dette Fag, der er meget vigtigt for Pharmaceuterne, er temmelig overfladisk og elementarisk. Jeg troer, at baade denne og andre Mangler vilde blive afhjulpe, naar der var en Bestemmelse om, at de enkelte Professorer skulde holde Forelæsninger, der egnede sig for de forskellige Classer Studerende. Der er nemlig ogsaa en Klasse af juridiske Studerende, nemlig de saakaldte danske Jurister, der savne Forelæsninger. De kunne vel høre de samme Forelæsninger, som holdes for de Studerende til den fuldstændige juridiske Examen, men disse ere dem for sydlige, for systematiske og passe overhovedet ikke for deres Examenslæsning. Som Følge deraf ere de, der studere til den ufuldstændige juridiske Examen, ganske henviste til og maae udelukkende lade sig lede af Manufacturer. Der er, førend jeg forlader Universitetet, endnu en Sag, som jeg vil udbede mig Ophøring om af den høitærede Kirke- og Underviisningsminister. Det er bekendt, at den i Åar ældste Professor har det Privilegium, at han uden at holde Forelæsninger oppebærer fuld Løn. Det er mig ubekendt, om dette Privilegium berøer paa Sædvane eller paa Lov; jeg skulde troe det Første. Heller ikke herimod vil jeg paa nogen Maade udtale mig, thi det har viist sig, at der fra flige Professorers Side, og jeg kan i saa Henseende navnlig nævne den nuværende, udøves en ganske overordentlig gavnlig Virksomhed, og jeg skal for mit Vedkommende aldeles Intet have imod, at denne Sædvane, som jeg finder smuk, bibeholdes, men jeg kunde ønske, at det, hvad enten man ønsker at bibeholde den eller ikke, blev udtalt i Loven.

Hvad det lærde Skolevæsen angaaer, saa vilde jeg være meget tilbøjelig til at stemme for denne Lov, dersom der ikke i den sidste § indeholdtes en Bestemmelse, ifølge hvilken Loven skal underkastes en almindelig Revision om 5 Åar. Jeg mener nemlig, at man inden kortere eller længere Tid maa komme til en fuldstændig Omordning af vort lærde Skolevæsen. Erfaringen har vistnok baade her og andetsteds godtgjort, at de Skoler, hvor Eleverne foruden at erholde Underviisning tillige have deres Ophold, saaledes som t. Ex. er Tilfældet med Sorø Akademie og Herlufsholm, have viist sig at være de meest praktiske, have viist sig at være de, der frembringe de dygtigste Mænd, ikke alene i Henseende til Kundskaber, men ogsaa, hvad det hos os navnlig kommer an paa, i Henseende til Charakteren. De Mænd, der have viist sig at være i Besiddelse af de fasteste Charakterer, ere udgaaede fra disse Skoler. Erfaringen fra England og Frankrig tyder ogsaa, saa vidt mig bekendt, paa noget Lignende. Jeg veed nok, at denne Anstuelse ikke deles af Alle, men jeg troer, at Erfaringen taler for den offentlige Opdragelses Fortrin fremfor den private, og at vi vilde komme til hos os at indføre et saadant System. For Diebliffet have vi som sagt kun to saadanne Skoler, men det vilde sikkert være praktisk at benytte Sorø Akademies Midler til Oprettelsen af flere saadanne, nedlægge alle øvrige og for Resten overlade Alt til den private Industri, som man siger; jeg troer, det er den Vej, man tilsidst vil komme til at gaae, og det er dette, der vilde bevæge mig til at afholde mig fra at stemme for denne Lov, dersom ikke § 35, der indeholder Bestemmelsen om, at den skal revideres om 5 Åar, bliver forandret. Jeg agter til anden Behandling at stille Forslag om, at den i § 35 omhandlede Bestemmelse, som gaaer ud paa, at denne Lov underkastes en almindelig Revision ved Udløbet af Finantsaaret 1870—71, forandres derhen, at der kommer til at staa: inden Udløbet af Finantsaaret 1870—71, idet man derved vil have det i sin Magt inden de 5 Åars Udløb at kunne foretage Revisionen, hvilket baade med Hensyn til det Finansielle og med Hensyn til Realiteten maastee kunde blive af Interesse,